

Fecske

HÚSVÉT UTÁN...

„És felele Tamás és monda néki: Én Uram és én Istenem! Monda néki Jézus; Mivelhogy láttál engem, Tamás hittél; boldogok, akik nem látnak és hisznek.“ Jn 20, 28-29

Az idei évben a húsvéti ünnepek után jelent meg a Fecske ünnepi száma. Igazodva így a naptárhoz, egy húsvét utáni, de ugyanakkor húsvéti üzenetet tartalmazó bibliai történet üzenetét szeretném megosztani olvasóinkkal. Tamás történetéről van szó, amely nyolc nappal Jézus feltámadása után játszódik le.

Azt gondolom, hogy mindenki ismeri a mondást: hitetlen Tamás. Arra az emberre szokták alkalmazni, aki valamiben kételkedik. Ez a mondás Jézusnak arra a Tamás nevű tanítványára vezethető vissza, akit tanítványtársai nem tudtak meggyőzni Jézus feltámadásáról. Tamást kettősnek is mondták. Egyesek szerint azért, mert ikergyerek volt, de az sem kizárt, hogy ez az elnevezés a Tamás lelkületére utal, amely csak sok gyötrődés után képes eljutni oda, hogy a feltámadott Jézus hű bizonyoságtévője legyen.

Tamás hiányzott akkor, amikor a feltámadás után Jézus először jelent meg a tanítványai előtt. Hiába próbálták meggyőzni a többiek, feltételeket szabott ahhoz, hogy Jézus feltámadását elhiggye. Ha a teljes történetet elolvassuk a Bibliában, láthatjuk úgy kezdődik: nyolc nap múlva. Nyolc nap telt el a Jézus megjelenése óta. Ezalatt gyötrődött Tamás. Isten nem siet. Engedi, hogy az ember önvizsgálatot tartson, gondolkodjon, tépelődjön az Ige hatása alatt. Nyolc nap múlva ismét jelen voltak Jézus tanítványai. Ott azon a helyen, ahol össze szoktak gyűlni, ahol már előbb találkoztak Jézussal. Az Isten gyermekeinek mindig ott a helye, ahol Jézussal lehet találkozni. Ma ez a hely az istentisztelet helye, a templom. Ugyanazon a napon voltak együtt, amely a zsidóknál a hétnek első napja volt, amelyik a mi vasárnapunk. A Jézus feltámadása óta ez a keresztyének, a Jézus-tanítványok istentiszteleti napja. Ezért tanít bennünket többek között ez az ige arra is, hogy szenteljük meg a vasárnapot. A második vasárnap már Tamás is idejében ott volt. Addig azonban nyolc nap telt el keserves szorongások között. Amíg a többiek boldogan örvendeztek, ő nehéz pillanatokat élt át. A tíz tanítvány annyit mégis elért a bizonyoságtételével, hogy Tamás is ott volt velük idejében. Ha úgy tudnánk a feltámadott Jézusról bizonyoságot tenni, hogy valaki a mi bizonyoságtételünkre eljőjön az istentiszteletre, már az is nagy eredmény lenne.

Jézus a zárt ajtók ellenére bement a tanítványokhoz és megállt középen. Aki rá vár, nem vár hiába. Láthatjuk a történetből, hogy Jézus a zárt ajtón is be tud menni. A vele való találkozást csak a bezárt emberi szívek tudják megakadályozni. Jézus azonban azokba is bebocsátást vár: „Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok és ő énvelem.“ (Jel 3, 20) Amikor és ahol Jézus megjelenik, ott ő a központ. Jézus békességgel

köszöntötte az övéit. Mennyire szükségünk van nekünk is erre a krisztusi békességre. Ő ugyanis nemcsak mondja, hanem adja is a békességet. Érdemes elgondolkodni azon is, hogy miként hatott a Jézus köszöntése Tamásra, a teljesen felkavarodott lelkű emberre? Óriási zaklatottság, lelki zűrzavar nyugtalanította, amikor Jézus békességgel köszöntötte. Hányszor zaklatott a mi lelkünk is ebben a gondterhelt világban. Ilyenkor ne feledkezzünk meg arról, hogy egyedül csak Jézus adhat békességet számunkra, és rajta kívül senki más.

Amikor Jézus megállt ott középen, mintha csak Tamásért jött volna. Jézusnak akkor Tamás volt a legfontosabb; a bizonytalankodó, a kételkedő. Ő volt az, aki biztos bizonyítékot szeretett volna kapni arra vonatkozólag, hogy az a Jézus támadott fel, akit megfeszítettek. Kézzelel érinthető bizonyítékra volt Tamásnak szüksége. Ha mélyebben elgondolkodunk e történet mondanivalóján, üzenetén, akkor láthatjuk azt, hogy mennyire minket példáz ez a történet. Sokszor mi is tamások vagyunk. De bárcsak valóban tamások lennénk, hogy majd végül hinni tudjunk.

Tamás most ott áll Jézus előtt és ha megfigyeljük a kettőjük között lezajló párbeszédet, akkor láthatjuk, hogy Tamás minden nemleges válaszára, tagadására, Jézusnak van egy-egy igenlő válasza. Nem térek ki most a párbeszéd részletes taglalására, hiszen azt többé-kevésbé mindannyian ismerjük. Talán csak azt emelném ki, hogy Jézus a testi érintés lehetőségét is megadta Tamásnak. Mi is Tamáshoz hasonlóan, számtalanszor lépünk fel ilyen és hasonló kételkedő igényekkel. Az egészben az a csodálatos, hogy Jézus még ezeket a kételkedő óhajokat is teljesíti. Maga Tamás sem óhajtott már többet, csak leborul Jézus előtt. Elhangzik ajkáról az a csodálatos bizonyoságtétel vagy akár nevehetjük hitvallásnak is: „Én Uram és én Istenem“. Itt következik be a fordulat a történetben, meghalt a régi Tamás, a kettős lelkű, a bizonytalankodó, a kételkedő és megszületett egy másik Tamás, aki már nem kettős, nem kételkedő, megszületett a hívő Tamás. Ahogyan a tíz apostol sem tudott hitet adni Tamásnak, csak Jézus, ma sem adhat hitet, senki más, csak egyedül Jézus. Jézus a történethez még hozzáfűz egy komoly figyelmeztetést: „Mivelhogy láttál engem Tamás, hittél; boldogok, akik nem látnak és hisznek.“ Jézus maga adta az érzékelés lehetőségét: a látás és érintés lehetőségét. Mi nem várhatjuk, hogy közölünk minden embernek így jelenjen meg Jézus. Boldogok voltak akkor a tanítványok, és Tamás is. De hitben járni, nem látásban, ez az igazi boldogság. Ezt kínálja fel húsvétkor és húsvét után is mindannyiunknak Jézus.

Orosz Attila

V I S S Z A P I L L A N T Ó

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

- Sajnos az időjárási viszonyok nagymértékben korlátozták tevékenységünket az elmúlt időszakban, de ennek ellenére igyekeztünk a műhelymunkát igénylő dolgokat elvégezni, sor került a hó eltakarítás alkalmával megrongálódott padok (melyek településünk központjában találhatók) megjavítására, újrafestésükre. Ebben az időszakban végeztük el a szemetes ládák kikalapálását,

állványainak kiegyenesítését és újra fényezésüket, mivel az általános használati cél mellett egyesek nagy előszeretettel használják erőnléti kondíció fejlesztésére (gondolok itt az összegörbítésükre, kidöntésükre stb.), alkalmi tüzelésre- nem hiszem, hogy melegedési szándékkal és még ehhez hasonló dolgokra.

- A márciusi hónap sem múlt el a már rendszeressé vált kóbor háziállatok befogására szervezett akció nélkül, ez által ismét több négylábú lett a Verbászi állatmenhely lakosa, itt megemlíteném,

hogy megfelelő anyagi „birság” és egészségügyi feltételek elégtételének ellenében kiválthatók a becsületes gazdival rendelkező állatok.

- Az „Elektrovojvodina” bácstopolyai kirendeltségének a segítségével és megfelelő szakember alkalmazásával sikerült falunkban több helyen is a vezetékekbe belenőtt ágakat lefűrészelni és eltakari-

tani, mellyel a gyakori közvilágosítás kiesést próbáljuk megelőzni, reméljük az eredmény nem marad el. Természetesen ígéretet kaptunk arra, hogy ezentúl sűrűbben a rendelkezésünkre bocsájtják a „kosarat”, mely nélkülözhetetlen eszköz az imént említett munkálatok elvégzésére, azonban tudni kell, hogy igen sokan igénylik és nem is újabb dátumú a gyártási éve ennek a gépnek, sűrűn javításra szorul, ezért körülményes az igénybevétele.

Juhász Attila

AZ IZIDA HÍREI

A mai rohanó világunk nem engedi igazán meg a magunkra és másokra való igazi odafigyelést. Pedig pont a feszített tempó kívánná meg ennek jelentőségét mindennapi életünkben. Mindenki hordoz magában fájdalmas emlékeket, amiket nehezen vagy épp egyáltalán nem tud megemésztetni, megoldani. Sokan kerülünk olyan helyzetbe, amikor nem csak magunkkal, hanem egy másik emberrel van problémánk, és ez kihat életünk más területeire is. Erre lehet megoldás a mozgás, mint egy eszköz, ami segíthet vezetni a felgyülemlett feszültséget. Ezért az Izidában a műhelymunkákba különböző mozgásterápiák vannak belefoglalva, mint a torna, tánc, különböző játékok. A ritmikus mozgás hasznos csoport

aktivitás, komplex megközelítést elősegítő tevékenység a mentális, és testi betegségekben szenvedők számára, mivel magában foglalja a feszültségoldását és elősegíti az aktivitást a műhelyeken. Rettentően fontos a mindennapi motiválás: a segítőközeg, az állandó kérdezés és a beszámoltatás! Az, hogy a még lábadozó, frissen fogyatékos lett vagy a fogyatékkal élő ember érezze, hogy elvárják tőle: tegyen meg minden tőle telhetőt a jobb állapotért. Ebben azonban segíthet a család, a barátok, értelmet adva megváltozott életének. Veszély is van: ami a korlátozó környezet, a túlzottan óvó-védő édesanya, a gyámkodó apa vagy az atyáskodó szakemberek képében jelenhet

meg ami megvan a mi környezetünkbe is.

Higgyék el, fogyatékossgal élni kedvezőtlen. Sokszor úgy érzi az ember, hogy egy gödörbe került, amelyből nem képes egyedül kiszabadulni. A kiszabadulás, a gödörből kijutás nem más, mint a rehabilitáció. A rehabilitáció olyan folyamat, amely az érintett személy, a fogyatékossgal élő ember megmaradt, a károsodással nem érintett funkcióit veszi alapul. És alapul veszi az ő akarását is sorsa jobbítására. A rehabilitáció során a megmaradt képességek kifejlesztődnek és olyan külső

feltételek teremődnek, ahol e képességeket lehet használni. A rehabilitáció folyamatában az ember egyre többre lesz képes. Károsodása és fogyatékossga ellenére egyre csökken helyzetének hátrányos volta. Közelít az ép emberek életviteléhez az életvitel. Egyre kevésbé lesz kiszolgáltatott, egyre inkább a maga urává válik. Ezek után valljuk meg igazán, hogy szükség van egy helyre, napközire ahol a fogyatékkal élő fiataljaink lehetőséget kapjanak az építésre a rehabilitációra, ahol megtanulnak ÉLNI és mind kevesebbet lesznek kiszolgáltatva.

Ezért szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a fogyatékkal élő embertársaink is ugyanannyi értékkel rendelkeznek, mint mi, akik egészségesnek mondjuk magunkat.

P.J.

Egy irodalmi emléknep Bácsfeketehegyen

Podolszki József, a fiatalon elhunyt feketicsi publicista és költő emlékére 16 éve szervez emléknepet a Feketics Művelődési Egyesület, annak is a Podolszki Emlékbizottság elnevezésű testülete (jelen esetben **Barta Júlia, Pál Károly és Kórizs József** szervezői tevékenységéről beszélünk). A Podolszki Emléknep forgatókönyvében az elmúlt években kialakult egy hagyomány: megemlékezés a temetőben, koszorúzás az emléktáblánál, könyvbemutató és képzőművészeti kiállítás a kultúrotthonban, verses est a színházban, a Podolszki publicisztikai pályázat eredményhirdetése, majd kötetlen társalgás a tűzben irodalomról, kultúráról. Ezek a programpontok követik egymást általában. Így történt ez idén is. Bár idén kevés szó esett magáról Podolszkiról. De most is voltak olyan kulturális tartalmak, amelyek a szellemi feltöltődést szolgálták, és itt volt, megszólalt egy olyan személyiség, akinek jelenléte és szavai lelki megerősítést nyújtott mindazoknak, akik meghallgatták, különösen, akik a magyar kultúra őrzésébe és továbbadásába fektetik bele energiáik egy részét. **Répás Zsuzsanna** volt ez a személyiség, Magyarország nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára, aki **Pál Károly** meghívására érkezett hozzánk **Pirityiné Szabó Judit**, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkárságának főosztályvezetője, és **Babity János**, a Szabadkai Főkonzulátus vezető konzulja társaságában, hogy ezt a délutánt közöttünk töltsék. Megtiszteltetés volt számunkra. Mint ahogy az is, hogy a rendezvényt **Lovas Ildikó**, a Magyar Nemzeti Tanács kulturális ügyekkel megbízott tanácsosa, továbbá az egyházak és a vajdasági kulturális intézmények képviselői, elszármazottaink, írók, irodalmárok, és további jeles közéleti személyiségek is megtisztelték jelenlétükkel. A vendégek és a helyi közönség teltházzal köszöntötte az emléknep délutáni programját. Ugyanis **dr. Bányai János**nak a Podolszki-emléktáblánál megtartott beszéde után (amely a friss Sinkó-díjas falunkbeli, **Benedek Miklós** költészetét méltatta) egy helytörténeti és egy szépirodalmi könyvet mutattak be az emeleten:

- a Forum kiadásában frissen megjelent **Fényképek Bácsfeketehegy múltjából és jelenéből II.** című kiadványt a szerzők, **Kórizs József és Sárközi Ottília**; a szerkesztő, **Bordás Győző**; és **Sárközi István** mutatták be, kiemelve a tamburázás gazdag múltját a településen (a

bemutatót a **Csalogány és Árvalányhaj** tamburazenekar produkciója és **Török Noémi** éneke zárta, bácsfeketehegyi népdalokat adtak elő Király Ernő gyűjtéséből);

- a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet kiadásában megjelent, 2012-es Vajdasági Szép Magyar Könyvet, Domonkos István **Domi-dalok** című vers-zene kötetét pedig **dr. Gerold László** mutatta be.

Ugyanitt került sor egy kortárs képzőművésszel és munkáival való ismerkedésre, a tavaly Nagyapáti Kukac Péter-díjat kapott, magyarkanizsán élő **Sagmeister Peity Laura** festményeit tekinthettük meg a nagyteremben, melyekhez **Náray Éva** kritikus mondott értékelést. (A képek a hónap folyamán továbbra is megtekinthetők a tűziben! Macskák, baglyok és egyéb madarak láthatóak rajtuk, minden titokzatosságukkal...)

És hát az esti műsorban (melynek műsorvezetője Újvári, szül. **Tóth Anita** volt), Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár köszöntő beszéde után a helybéli versmondók léptek a színpadra **Domonkos István** verseiből készült összeállításukkal, **Hajvert Ákos** rendezésében. A Svédországban élő költőnk harminc-negyven évvel ezelőtt megjelent versei ugyanolyan aktuálisak, mint a legutóbb, 5 éve megjelent szövegei – ez volt a konklúzió. A vajdasági létről, a vendégmunkás létről, életről és halálról szóló verseit **Farkas Beatrix, Farkas Hajnalka, Ficze Árpád, Hajvert Ákos, Kormos Irén, Lódi Csilla és Szarka Ákos** mondták el, a színházi feszült csöndben. Előadásukhoz **Szarka László** nyújtott nem mellékes technikai segítséget. Hiába magyar-ázok, ez volt az összeállítás címe.

Az est végén a publicisztikai pályázat bírálóbizottsága (**Molnár Krekity Olga, Molnár Márta és Papp Imre**) értékelte a 21 fiatal szerző tollából beérkezett pályaműveket, kihirdették az eredményeket, és átadták a díjakat:

- 1. díjat kapott a Szeretném, ha szeretnének című interjú, amely ASHA jelisével érkezett, szerzője **Kókai Zsolt** (Zenta);
- 2. díjat a Mindenkinek joga van az esélyre és a jövőre című pályamű, amely Nana jelisével érkezett, szerzője **Pató Angéla** (Topolya);
- 3. díjat kapott Az értelem és érzelem harca ez című interjú, amely Almafa jelisével érkezett, szerzője **Madák Anikó** (Újvidék).

- A Fórum Könyvkiadó jóvoltából a zsűri három munkát különdíjjal jutalmazott: Cvetanović Milan Sorsteremtők, Kancsár Izabella Bárenekesnő című munkáját, valamint a Török induló című humoreszket, amely Kaktusz jelisével érkezett.

A rendezvény lebonyolításában a Feketics Művelődési Egyesület partnere a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség volt. De aki a vállán vitte a szervezés szinte minden ügyes-bajos gondját, az **Barta Juci** óvónéni volt, akinek ezúton is köszönetet mondunk önzetlen fáradozásáért.

Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár köszöntője a Podolszki József Emléknapon (Bácsfeketehegy, 2013. március 23.)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Nemzetpolitikai Államtitkárság nevében sok szeretettel köszöntöm a XVI. Podolszki József Irodalmi Emléknap résztvevőit, és valamennyi tisztelt egybegyűltet!

Örömmel fogadtam el az Emlékbizottság meghívását, és nagy érdeklődéssel jöttem el ide úgy is, mint a Magyar Nemzeti Tanács kiemelt kistérségi rendezvényére, de úgy is, mint egy Kárpát-medencei szinten is egyre ismertebbé váló kulturális-irodalmi találkozóra. Egy olyan találkozóra, amelynek névadója egy, az anyaországban még méltatlanul kevésbé ismert költő, aki azonban az összmagyarság számára is figyelemre méltót és értékeset alkotott.

A magyar szállásterület déli részét, ezt a tájat és népét sokan verselték meg Petőfitől kezdve Kosztolányin keresztül napjainkig. Ismerjük őket és műveiket is. Ismernünk kell őket, hiszen valamennyi költői szempár egyedi képet és kapaszkodót teremt a Délvidék magyarul érző és olvasó polgárai számára. Ismernünk kell őket, hogy Önöket, akik itt élnek, megismerhessük.

Podolszki József nagy elődök nyomdokaiban járva, tiszta tekintettel, illúziók és ábrándok nélkül tekintett a Délvidékre. Az elődök által látott idilli tájat ő már nem ismerte. Az ő szülőföldje már az 1944-45 tele utáni, a kimondhatatlan borzalmakon keresztülment Délvidék. Mégis ő az, aki magyarázhatatlan hittel megáldva-megverve szerzőjévé válhatott a délvidéki magyar költészet legmélyebben bízó sorai közül jó néhányának.

Az irodalmi emléknaphoz választott gyönyörű versrészletben is ez a keserű megtapasztalásokon túl is gyermekire hangszerezett, mély bizalom rejtőzik. Podolszki, a költő - mindenén túl és minden ellenére is - hisz a mesékben, amik megtörténtek, vagy ha nem, akkor talán még megtörténhetnek. És hisz mindenekelőtt azokban, akikről ezek a valamikori vagy majdani történetek szólnak, az emberekben. A délvidéki magyarokban, a tegnapiakban és maiakban, akik most itt emléknapijában összegyűlnek.

Podolszki sokoldalú íróemberként valamennyi műfajban alku és kompromisszumok nélkül alkotott. A terepet járó riporter a megfoghatóról és megtapasztaltról tudósított, a kellemetlen témákat sem elkerülve. Örülök annak, hogy a sajtóban megjelent publicisztikai válogatását nemrégiben kötetbe rendezve kiadták. Biztosak lehetünk abban, hogy hasznos olvasmánya lesz sokaknak, akik a kor társadalomtörténeti-szociográfiai valóságáról szeretnének alaposabb ismereteket szerezni.

Költőként azonban ennél messzebbre tekintett: a magasrendűről és annak hiányáról írt maradandó értékű verseket, emelkedett lírát és cinikus helyzetdalokat egyaránt. A sors, vagy az isteni kegyelem érdekes fordulata-ajándéka, hogy a délvidéki magyar közösség egyik legfontosabb, és reményeink szerint egyre ismertebb és elismertebb költője nem magyarul írta első verseit.

Dsida Jenő Psalmus Hungaricusának kezdősorai jutnak eszembe: „Vagy félezernyi dalt megírtam/ s e szót: magyar./még le nem írtam.” Podolszki barátai, alkotótársai jegyezték fel, hogy szerb tannyelvű szakközépiskolába járt, és szinte már „jugoszláv”-vá lett. Verselni is szerbül kezdett. A történet kegyelemteljes fordulata, hogy a szintén bácsfeketehegyi származású irodalmár, Vajda

Gábor hatására magyar nyelven folytatta a versírást. Mekkora veszteség lenne irodalmunknak és közösségünknek, ha ez az egykori beszélgetés akkor elmaradt volna. Ez a megtörtént „mese” is abban kell megerősítsen mindannyiunkat, hogy nem adhatjuk fel a magyar kultúra mentésének nehéz kötelességét. És bármelyik pillanat megkövetelheti, hogy esküt tegyünk magyar nyelvünk mellett. Hiszen adott esetben egy költői életmű múlhat rajta. A költői életműben pedig egy egész közösséget megerősítő, sors- és nemzetformáló misztérium rejtőzik.

Az utókor számára egyre értékesebb, meg nem alkuvó írói-újságírói-költői munkásságához méltó, hogy tiszteletére 1996 óta szülőfaluja évenként megrendezi a Podolszki József Emléknapot, valamint létrehozta az egyik legrangosabb publicisztikai pályázatot. Bízunk abban, hogy a bácsfeketehegyi és a többi kiemelt kulturális rendezvénynek, valamint a feléledő délvidéki versmondó kezdeményezéseknek is köszönhetően egyre többek ismerhetik meg nagy magyar költőinken túl a szűkebb szülőföld költőit is. Akik értékes tagjai az egyetemes magyarság irodalmának, de a mi szívünkhöz állnak legközelebb mégis.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Végezetül engedjék meg, hogy Leányékkölt című, örökérvényű versének ezúttal csak befejező sorait idézzem: „valahol helye van e népnek, s vidéknek/leányékkölt végek/de világítanak”.

Olyan sorok ezek, amelyek a végeknek ezt a sokszor oly nehéz világlását az idő messzeségéből is nagy erővel és értő szeretettel segítik. Köszönjük ezt a költőnek, a hálás utókor nevében, akiknek oly sokszor van szükségünk világosságra a végességben és a leányékköltségben.

Köszönjük az emléknaphoz szervezésében résztvevőknek, hogy ezt a nagy örökséget továbbadják, mert az örökség közösséget teremt. Közösséget egymással és az elődökkel is. A magyarság különleges közösségét itt, a Vajdaságban. Kívánom, hogy az olyan közösségi alkalmak, mint a Podolszki Emléknaphoz és a szomszédos Kishegyesen jelenleg zajló falunap, segítse megtartani a magyarságot, és erősítse a ma élő nemzedékeket határokon innen és túl!

Répás Zsuzsanna

Nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár

FÉNYKÉPEK BÁCSFEKETEHEGY MÚLTJÁBÓL ÉS JELENÉBŐL II.

A fényképalbum, amelyet most nekem is van lehetőségem bemutatni rendkívül sok és egymástól sokban különböző kép átválogatása után születhetett meg, mind-mind a helybeli lakosok gazdag szellemi életének bizonyítéka. Vannak több mint száz éves fényképek is a fényképalbumban. Fennmaradásuk részben a tudatos megőrzés, és részben a szerencse műve is.

Bevezetőként néhány kép szöveges leírását emelném ki. Nekem ezeken akadt meg a szemem:

Szüreti bál Pál András vendéglősnél 1934-ben. A szüreti bál bírója Pál István.

Hárfás Ferkó /Hellereiner Franz/ 1961-ben „alkalmi koncertet,, ad az utcai járókelőknek a vásártér sarkán...

Nagy érdeklődés övezte a május elsejei rock-koncertet 1978-ban a strand medencéjében, amikor Vajda Mihály, Berec Lajos és Simonyi József zenéltek.

A francia király, Szabó László minden szaván, mozdulatán derült a közönség.

A feketicsi Önkéntes Tűzoltó Egyesület megszüntetésével a Testvériség Művelődési Egyesület kapja meg az épületet, a Tüzeseket. 1975-76-os években 116 személy 450 munkanap árán alakítja át az épületet a kor igényeinek megfelelően.

Reményik Zsigmond: Pokoli disznótör grotesz színpad mesében a szereplők egy idilli pillanatban. Az előadást 1999-ben Merkva Péter rendezte.

Minden egyes képről sokat lehetne mesélni, viszont én három történetet szeretnék kiemelni időrendi sorrend nélkül. Úgy érzem mindegyik a maga módján hatással van a jelenünkre.

A múlt században egy valamire való bácsfeketehegyi legénynek illett jártasságot szereznie a tamburálásban, a tandíj egy zsák búza volt. A zenei képzettségük azonban csak a saját szórakozásukat szolgálta. A lányok és az asszonyok citerán fejezték ki zenei érzelmüket. Volt is majd minden nagylányos háznál citera. A Vélityen egy fokkal magasabb színvonalon folytatták a zenei tevékenységet. Saját készítésű szilvafa, meggyfa tamburáikon a zenélést már olyan fokra emelték, hogy a tanyavilágban összegyűlt vendégeket is elszórakoztatták. Eleinte az ütemet kantabőgővel adták meg, később már készítették maguknak nagybőgőt is. Búzavetés után Bálint-napig, azaz télidőben, a dolguk felől ráértek gyakorolni. Aztán disznótör, névnap, keresztelő, de a vasárnap is ok volt az összejövetelekre. Kivitték a szobából az ágyat meg a priccset, és hiába volt szépen felmázolva a szoba, olyan dárídót csaptak, hogy alig látták egymást a felkavart

1974. Tamburazenekar

portól. Csendes nyári estéken tárogató hangja bűgött fel a Vélityről. Nagy Kálmán néha még a szalmakazal tetejéről is küldözte nótáit a falu felé. Ilyenkor Szitás László is elővette a tárogatóját, és kiült a Finta hegyre, hogy válaszoljasson nótáival. Ez a rövid kis történet akármilyen hihetetlen, de egyetlen kis fénykép vizsgálása alapján kellene, hogy eszünkbe jusson. Megfogja az ember ezt a bizonyos fényképet, és ránéz. Egy fiatalember van rajta kalapban, talán mosolyog is, valamilyen fúvós hangszert fog a kezében, háttérben egy bokor és egy fa, meg a kép hátulján valami olyat ír, hogy 1939-ben készült a Vélityen. Gondolja magában az ember, kár ezzel a képpel foglalkozni, mert nem is Feketicsen készült, hanem valamilyen Vélity településen, meg túl régi ahhoz, hogy bármi köze legyen a jelenünkhöz.

Azok számára viszont, kik fontosnak tartják szellemi értékeink megőrzését, nagyon fontos ez a kép, és sok-sok információt árul el a múltunkról. A fiatalember Nagy Kálmán bácsi, nagyon is feketicsi volt. A Vélity nem valamilyen másik település, hanem egy tanyavilág, ami ma már nem is létezik. Településünk határában létezett, és szerves része volt településünk életének. Nem valamilyen hangszer, hanem tárogató. Még az 1939-es dátum is csalós, nincs elég régen, hogy ne lenne köze a jelenünkhöz. Nagy Kálmán bácsihoz még nekem is volt alkalmam elmenni hegedülni kettő szüreti felvonulás alkalmával is, a tőlem idősebb zenészek pedig még nótákat is tanulhattak tőle egy-egy alkalomkor. 2012. február 15-én volt a temetése zord időben, de zenészhez illően tamburazenekar játszotta el még utoljára az életében erre az alkalomra kiválasztott nótáit.

Második gondolatként Takács Ferenc munkásságát említeném meg. Takács Ferenc tanítót 1909-ben alkalmazták falunkban. Szívügyének tartotta a dalárda tevékenységét, és három évtizeden keresztül lelken viselte a bácsfeketehegyi lakosok, főként az ifjúság sorsát. A dalárda kedden és csütörtökön tartotta próbáit. Tagjai közül kerültek ki az akkori színelőadások szereplői. Nem kaptak semmilyen anyagi támogatást a polgári és vallási közösségektől. Csakis olyan színdarabokat szerveztek, amelyek telt házat biztosítottak legalább két előadás alkalmával. A jövedelem egy részét kellékek, jelmezek vásárlására fordították, de a tiszta jövedelmet egy kultúrotthon építésére szánták. Takács Ferenc tanító, karnagy, rendező volt egy személyben. Úgy gondolta fontos, hogy az ifjúság ne kocsmákban, hanem kultúrált környezetben töltsen el szabadidejét. A dalárda tagjai jogosultak voltak az egyesület jelvényének viselésére. E

1999. Pokoli disznótör

jelvény fémjelzett ezüsből készült, egy lírát ábrázolt, szalagszerű átfűzéssel, következő felirattal volt ellátva: „Bácsfeketehegyi Református Dalárda”. Ennek a jelvénynek a viselésére csak egy év után válhatott jogosulttá a tag, persze azzal a feltétellel, hogy a próbákról nem hiányzott. Ha az énekes 3 próbáról kimaradt, és távollétét nem tudta igazolni, akkor 3 hétre megvonták tőle a jelvény viselésének jogát. Ennyit a múltból. Tegyük fel ha lenne manapság dalárdánk, akkor vajon hány ember lenne jogosult az ilyen nehezen kiérdemelheto jelvény viselésére?

Nem kell nekünk sem szégyenkezni a jelenben. Gyönyörű és vajdasági viszonylatban is az egyik legmodernebbek közé tartozó Kultúrotthonunk van, ahol a versmondóink, színjátszóink, néptáncsoportjaink, tamburazenekaraink hétről-hétre össze is járnak próbálni. Takács Ferenc is biztosan azon igyekezne, hogy a fiataloknak ne a facebook és a tv előtt múljon el az életük úgy, hogy bár néhány táncclépéssel, verssorral, hangjeggyel hozzá ne járuljanak az amúgy is erősen fogyatkozó közösségünk életéhez.

Harmadik gondolat. Ugrunk egyet az időben, és az 1970-es évekről lesz szó. A történet közepébe vágok. Az akkori dalárda köré csoportosuló megalakították a tamburazenekart, részt vettek a színdarabok, műsoros estek, bálak szervezésében és lebonyolításában. A dalárda tevékenységi körének bővülésével alakult meg a színjátszócsoporthoz. A János vitéz dalmű előkészületei során a szakosztályok majd minden tagját és családtagját bevonták az előadásukba. A dalmű kivitelezésében 94-en vettek részt. A János vitéz helyben 4 előadást ért meg, de az előadások bevétele alig fedezte a kiadásokat. A legnagyobb tételt a hivatásos zenészek honoráriuma képezte! Valószínűbb volt, hogy ezek után feloszlik a társulat. Mentőötletként merült fel a gondolat, hogy a zenei kíséretet az amatőr tamburazenekar váltsa fel. János vitéz partitúrája nem tamburazenekar kíséretére volt előlátva. Attól tartottak, hogy az ilyen amatőrökre alapozott zenei kísérettel megszervezett előadás biztosan meg fog bukni. Az első bemutatkozás a tamburazenekarral Bajsán történt. A közönség lelkes tapsa arra ösztökélte a vezetőséget, hogy további vendégszerepléseket beszéljen meg. Így került bemutatásra Topolyán háromszor, Adán kétszer, majd Bácskossuthfalva, Pácsér, Temerin, Csantavér következett.

És akkor, 1976. április 24-én az adai fellépésről való hazatérés tragikus véget ért. Az esti előadásról hazatérőben az autóbusz Kishegyes előtt letért a nemzetközi útról, és az árokba fordult. Egyesek a szélvédőüvegen keresztül zuhantak az árokpartra. A szereplők legnagyobb része megsérült: bordatörések, zúzódások. Sárándi Sári néni

akkor az egyik karját veszítette el. Az elkövetkező napon pedig Kanizsán az Amatőr Színházak Fesztiválján kellett volna fellépniük. Bár a szerencsétlenül járt asszonynak amputálni kellett a kezét, a gyermekei úgy döntöttek, hogy ennek a tragikus eseménysornak ellenére is el kell menni, és helyt kell állni a szemlén. Másnap este Sárándi Sári néni kívül 93 szereplő kiállt a színpadra sántán, bekötött karokkal, lábakkal, és az egyesek által becsmért tamburazenekar kíséretében telt ház előtt igyekeztek elnyerni a nagydíjra méltó közönség tetszését. A közönség a 150 perc alatt nevetett is, sírt is, tapsolt is, a társulat óriási sikert aratott. A szereplők is és a közönség is teljes meglepéssel hagyta el a színháztermet valószínű abban a meggyőződésben, hogy az amatőrízus útja igen göröngyös, és a maga módján mégis milyen csodálatos szép. Ehhez a János vitézről szóló utolsó valós történethez még gondolatokat is nehéz fűzni vagy véleményt alkotni úgy, hogy az méltó legyen mindahhoz, amit átéltek és elértek. Annyi biztos, hogy ezzel nagyon magasra rakták a lécet.

A mai délutáni-esti programban szereplő műsorreszek mind-mind nagyon szépek és érdekesek. Ennek a könyvnek viszont kiemelten kell örülnünk. Ha a 70-es években nem gyűjtötték volna össze a múltunkról szóló történeteket, adatokat, információkat, akkor ma abba belevágni már régen késő lenne. A mai könyv is a 70-es években elkezdett monográfiai tevékenységen alapszik, és a napjainkban is előbukkanó újabb és újabb fényképekkel lett teljes. Nagyon meg kell ezt becsülni, mert kevés olyan falu van amelyiknek ennyire rendszerezetten dokumentált a múltja.

A fényképalbum létrejöttében betöltött szerepéért nagy köszönettel tartozunk Pál Károlynak, Bojtos Bélának, bácsfeketehegyi Helyi közösségnek, Kishegyes község Önkormányzatának.

Továbbá köszönjük a Forum nyomdának, Bordás Győzőnek, Németh Ferencnek és ifj. Virág Gábornak a nyomda által nyújtott segítséget.

Természetesen nem utolsó sorban köszönjük mindazoknak, akik a képek adakozásában részt vettek, és lehetővé tették, hogy e képeskönyv falunk gazdag művelődési életéről tanúskodjon.

Szerintem senki nem fog megharagudni ha Szarka Zsófiának név szerint megköszönjük, hogy úgy a tavalyi, mint az idei fényképalbumba sok képet készített, amikor éppen nem néptáncolt.

A babramunkát a képeskönyv összeállításában Kórizs József és édesanyám, Sárközi Otília végezték. Még egyszer köszönjük nevükben mindenkinek a könyv létrejöttében a közreműködést és a segítséget.

Az Árvalányhaj tamburazenekar és a Csalogány tamburazenekar közös műsorszámát hallhatják. Király Ernő falunkban gyűjtött népdalai közül a dalcsoportot összeállította Szakács Zoltán és Kósa Attila. Énekel Török Noémi. A dalcsoportot egy konkrét a könyvben szereplő kép és azon látható emberek emlékének ajánlanánk. A fénykép mellett a következőt írja:

Testvériség Művelődési Egyesület zenekara 1974-ben: Kiss Sándor, Szakács Lajos, Budai Péter, Sárközi Ferenc, Majoros József, Szakács András, Majoros János, Orvos János és Nagy Kálmán.

1961. Hárfás Ferkó, háttérben a Jela kocsmá

Arcok üveg mögött – VERSfordítások VERSmondó VERSenye, 2013.

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete 2013. április 27-én megszervezi a műfordítások IV. vers- és prózamondó versenyét. A nemzeti versenyen gyermek-, ifjúsági- és felnőtt kategóriában lehet indulni, egy benevezett művel – a világirodalmi próza és líra magyar nyelvű fordításaiból. Alsó korhatár 8 év, felső korhatár 99 év.

A találkozó helyszíne és időpontja: Bácsfeketehegy, Művelődési Otthon (JNA 24.), 2013. április 27., délelőtt 10.00 óra.

A nevezési díj 400 dinár.

Érdeklődni Barta Júliánál a 024/738-003-as telefonszámon, vagy Hajvert Ákosnál a 069/3050966-os mobiltelefonszámon lehet.

Jelentkezési cím: Barta Júlia, Lenin u. 29., 24323 Bácsfeketehegy, vagy a bartatenyi@gmail.com és vmve.versmondo@gmail.com e-mail címek. Kérjük a következő információkat feltüntetni: név, életkor, pontos lakcím, telefonszám, valamint a vers, illetve próza címe és szerzője.

Jelentkezési határidő: április 15.

Gyermekszínházi Műhelytalálkozó

2013. május 18-án és 19-én tartjuk a **VI. Bácsfeketehegy Gyermekszínházi Találkozót**, amelyre gyermekszínházi csoportokat várunk Vajdaság minden részéről. A rendezvény célja a megmutatkozási lehetőség, a szakmai visszajelzés biztosítása és a szakmai kapcsolatok erősítése.

A találkozó nem verseny jellegű, azonban az előadásokat részletes elemzés követi. Ebben az alábbi szakemberek lesznek segítségünk: **Hajós Zsuzsa** színész-drámatanár, a Kerekasztal Színházi Nevelési Központ munkatársa és az Országos Diákszínházi Egyesület elnöke Budapestről, **Vörös Imelda**, gyermekszínházi-rendező, a Deszkára fel! képzések egyik oktatója, a szabadkai Gyermekszínház színésze, valamint **Hegedűs Jenő** színész, rendező Budapestről. A rendezőkkel, csoportvezetőkkel folytatott szakmai beszélgetés idején a fellépő gyerekek közös foglalkozáson vesznek részt.

A találkozóra magyar nyelvű gyermekcsoportok (általános iskolás korosztály) jelentkezését várjuk műfaji és tematikai megkötöttség nélkül. A rendezvény résztvevői továbbjuthatnak a *Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó* gálájára, amelyet várhatóan 2013. június 7-e és 9-e között tartanak meg Debrecenben. Amennyiben a csoport szeretné magát megmérettetni a Weöres Sándor fesztiválra, az előadások ajánlott műsorideje alsó tagozatos csoportoknál 15 perc, felső tagozatosoknál 25 perc. Egy csoport egy előadással nevezhet.

A **jelentkezési határidő** 2013. április 12. A nevezési lap letölthető a www.vmmi.org oldalról.

Bővebb információk az andrea@vmmi.org címen kérhetők, telefonon pedig a +381/62/849-6029-es számon (Hajvert Lódi Andreánál).

A rendezvény szervezői: Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság, Vajdasági Magyar Művelődési Intézet
Együttműködő partnereink a Magyar Drámapedagógiai Társaság (Budapest) és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség (Szabadka)

MANAPSÁG

HÍREK AZ IPARI PARKBÓL

Megállapíthatjuk, hogy a 2012-es év ország szerte nem volt túl kedvező, már ami a beruházásokat illeti. Nem csak a beruházások, de az azok iránti érdeklődés is igencsak megcsappant.

Szerencsére ezen az időszakon úgy tűnik túl lépünk, hiszen az idei évben már több érdeklődő befektető jelölt is eljutott hozzánk, akiknek bemutathattuk ipari parkunkat és a benne rejlő lehetőséget. Remélhetőleg hamarosan újabb betelepülő befektetőről számolhatunk be a Fecske olvasóinak.

A minőségesebb tájékoztatás érdekében, úgy döntöttünk, hogy megújítjuk honlapunkat. Minden

erőnkkel azon dolgozunk, hogy egy megújult, áttekinthetőbb képet tudjunk adni a Small Steps ipari parkról az érdeklődők számára az új, többnyelvű honlapunkon keresztül, amely hamarosan megtekinthető lesz a www.small-steps.com címen.

A hónap elején községünkbe látogatott Nebojša Mališanović, a Tartományi Nagyberuházási Alap megbízott igazgatója, aki újabb ígéretet tett az ipari park Malom útjának kiépítésére, illetve a park gázvezetékének kiépítésére. Mindkettő stratégiai jelentőséggel bír az ipari park betelepülői számára.

Krisztián Irén

Mađarska-Srbija
IPA Program prekogranične saradnje

„MÉZ ÉS MEGGY” Közös kulturális örökségünk és kulináris hagyományaink, tematikus módon erősítve a gyümölcsstermesztést és a méhészetet a határ menti régióban.

2013.03.27. Bácsfeketehegy

Húsvéti ünnepség

HUSRB/1203/212/164

Projektat sufinansira
Evropska unija

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

A MI ÉLETÜNK, A MI HARCUNK

Nem új, amit a címben írok, hanem inkább fájdalmas. Akár merre nézünk, lépünk akadályokba ütközünk. Nem jutunk sehogy sem, egy tapodtat sem előre. Olyannak érezzük magunkat, egész életünket, mint egy hálóban vergődő hal, vagy a csapdában kínlódó vad. Szenvedünk, harcolunk, de kiutat nem találunk. Félünk, a következő perctől, holnaptól, jövőtől. Nem merünk már lefeküdni sem, mert nem tudjuk, hogy holnap mire ébredünk. Félünk, attól is, hogy amit eddig elértünk, avval mi lesz, de még jobban attól, hogy a jövőben, egyáltalán meg tudunk e élni? Úgy látjuk, hogy a mából nincs kiút. Kiútnak, pedig lennie kell. Talán nem vagyunk azért annyira bűnösök, hogy számunkra már csak Sodoma és Gomora sorsa maradt már hátra. Nem hinném.

Volt szerencsénk, amint a múlt számunkban is olvashatták egy nagyon tanulságos előadáson részt vettünk a közelmúltban Orosz Áttila esperes Úrnak köszönhetően, melyben a más megszólása volt a téma, ami sajnos a főbűnök közé sorolható, de a remény is benne volt az előadásnak lényegében, hogy ez ellen odafigyeléssel, önmagunk másokhoz való viszonyának ellenőrzésével is harcolhatunk, győzhetünk, csak mitőlünk függ.

Valahogy, ha jobban megnézzük, akkor az emberi sors, sorsunk, annak ellenére, hogy társas lények vagyunk, akárhogy is sokan máshogy gondolják, mindig saját magunktól függ. Segíts magadon... Igen, és csak magadban bízz, mert ma mindenki irigyen féltékeny a másik eredményére, boldogulására. Azért nem vagyunk annyira egyedül, mert sok eszköz áll, mint lehetőség számunkra, hogy életünket csendesebb, kiszámíthatóbb vizekre kormányozzuk, nem károsítva meg ezzel senkit, esetleg még segítve is másokon. Nem kérni kell, várni, hogy megadják azt, ami nekünk jogosan jár, mert hát megtanultuk, sajnos egy nem megfelelő társadalmi érettségi fok, hogy az egyenlőség nevében, mindenkinek egyenlő jogai vannak a megélhetési javakhoz, és senkinek sincs joga többre.

Nem vagyunk egyformák. Mindenkinek más, más kincs, adomány jutott, hogy életét szebbé, jobbá tehesse. Ezekkel kellene élni és másokkal megosztani, hogy életünk ne egy szenvedés, hanem kapott ajándék legyen. Ezért harcolnunk kell. Akármilyen sötét alagútban is vagyunk, mindegyiknek a végén, mert van vége, ott van a remény világossága, és ezt el kell érünk. Nem mást letaposva, nem mással magunkat oda vitetve, hanem saját erőnkön, tudásunkkal, vagy annak bővítésével, másokat segítve.

Tudásunkkal, ami azt jelenti, hogy születésünktől, halálunkig, állandóan új tapasztalatokat kell szereznünk, új dolgokat kell megtanulnunk, mert az élet nem áll, és kedvünkért sem fog megállni. A tanulás egy állandó kísérője az életünknek. Tetszik, nem tetszik, nem fejeződik be egy diploma, oklevél, vagy más tudásunkról, inkább mondanám megfelelő, vagyis elvárt, ismereteinkről szóló okmány megszerzésével. A diploma nem vég, hanem kezdetet jelent, tehát olyasmi, mint amikor elvetünk egy magot, majd annak megfelelő gondozása mellett, a fejlődése folyamán termést várunk, amit el tudunk, adni, megfizettetni, hogy megéljünk munkánk gyümölcséből. Sokszor a vetésnél nem tudjuk, hogy, ha minden jól sikerült, munkánk eredményét, hogy fogjuk tudni értékesíteni, ezért előre kell terveznünk, nem csak vágyainkra kell gondolni. Sokan olyan szakmát akarnak tanulni, ahol nem kell majd sokat dolgozni, de kell e annyi belőlük, és hol lesz lehetőségük dolgozni, közben erre

senki sem gondol előre, csak, hogy nehogy úgynevezett piszkos munkát kelljen végeznie. Sokan csak egy megfelelő helyen akarnak dolgozni, nem arra figyelve, hogy van e, lesz e szükség pont rá pont ott? Közben sokan vannak, akik nem is képesek valamilyen munkát elvégezni, valamilyen testi, vagy szellemi képességük hiánya miatt....

Ha már olyan szerencsések vagyunk, hogy dolgozhatunk, és „eladhatjuk” munkánkat, akkor mennyit kapunk érte? Először is elég e a megélhetésünkhöz, a következő fizetésig, vagy megkapjuk e érte a megfelelő árat, vagy valamilyen, a mai modern piacgazdaságban megkurtítanak bennünket, mert arra bizonyos előnyeikkel, amit „szereztek” megtehetik. Ez az, ami miatt ma mindenkinek kinyílik a kisbicska a zsebében.

Ez az, ami miatt sokan még azt sem fogadják el, hogy mivel társadalmi tudatos lények vagyunk, mindenkinek kell törődnie a másikkal, aki nem tudja önhibáján kívül megvalósítani számára a megélhetést, hogy rajtuk segíteni kell!

Ha bajba jutottunk, mivel a mi társadalmunk, de még a környezők sem vannak olyan helyzetben, hogy az idők végeztéig támogassanak bennünket, ezért állandóan kell magunkat képeznünk, fejleszteni kell a már megszerzett tudásunkat, vagy újakat kell tanulnunk, hogy meg tudjunk élni, és ne mástól várni a segítséget. Ez nem könnyű, mivel a lehetőségek is gyérek és nagyon nehéz felkelni, ha már valaki elesett, és másoknak sem idejük, de erejük sincs a támogatáshoz, elég nehezen tudják önmagukat is talpon tartani.

Tanulni kell, új eladható tudást kell szerezni. Ebben a társadalom többnyire segít is, de meg kell találni a módját, oda kell figyelni, mindig, hogy mit lehet újat tanulni, és hogy ebből mire lesz szükség, mit fognak megfizetni.

Ma már nem az egyszerű termelés a sláger, mert nincs szükség, a sok automatizálásnak köszönve, az egyszerű munkáskézre, sem a kereskedelem klasszikus formájára, hanem a más magasabb szintű szolgáltatásokra, ahol összetettebb felkészülésre van szükség.

Ma egy ilyen szolgáltatás az idegenforgalom, ahol több gazdasági ágazat is részt vesz (közlekedés, vendéglátás, az ezt kiszolgáló gazdasági ágazatok), de ez mellett speciális, több területen gazdag, de legalább is általános tudással rendelkező szakemberek, kell, hogy eladják egy táj, vidék jellegzetességeit, másságát az érdeklődőknek. Igen. Ezért sok ember, hogy megismerjen mást, mint az ő kis fatornyos hazája, képes pénzt áldozni, és így lelkieken gazdagodni.

Hogy mi, hogyan kapcsolódunk be e modern kihívásokkal teli, pénzkeresési lehetőségbe, az nem attól függ, hogy mi mit akarunk a leendőbeli vendégeinknek adni, hanem, hogy ők mit akarnak nálunk látni, megtapasztalni.

Végül, csak annyit, hogy kezdjünk el már arról gondolkodni, hogy mit tudnánk megfelelő legjobb módon eladni, akár anyagi, vagy nem anyagi árut, nem pedig, hogy min akarnánk túladni, mert minekünk úgy a jó és kényelmes. Ezért bizony állandóan képeznünk kell magunkat, mert máskülönben a libák eltaposnak bennünket.

„RAVASZ EZ A TAVASZ”

Mint minden évben az idén is napéjegylenlőségkor megkezdődik a csillagászati tavasz, a meteorológiai pedig már március 1-én elkezdődött.

Azt hiszem rajtam kívül mások se vették észre egyik eljöveteletét sem. A kinti munkák állnak a fű pedig nem alkalmas nyuszi fészkek bélelésére.

Szerencsénkre a nyuszi nagyon jószívű és nem csinál belőle gondot, sőt azok is kapnak ajándékot tőle ha nem is voltak nagyon jók, pedig vannak közöttünk kimondottan rosszak is, de hát ilyen a nyuszi.

Vannak közöttünk munkanélküliek munkaviszonyban lévők, akik vagy kapnak fizetést vagy nem. Valamikor a munkaadók odafigyeltek, hogy ünnepekre a munkásember fizetést kapjon. Sajnos a helyi közösség dolgozói nem jártak így, mert a felső hatalomnak nem volt elég ideje aláírni az átutalást. Nem viccelni akarok. - Azt mondta

Hofi „atya úr Isten”. „Igen az-az emelet csak másik ajtó,”-

Ettől függetlenül a húsvét eljön, az idén egy kicsit sokkal hamarabb mint máskor, de biztos most lesz március legvégén és minden keresztyén ember nagy örömmel várja a feltámadást.

Az Ipa projektum részeként annak rendje-módja szerint a tűziben készülődünk a húsvétra, így tanítva gyermekeinket a szokásaink és vallásunk megtartására. Kidíszítettük a tűzit és az iskolánkat is.

Végezetül az igazi tavasz is eljön április közepére és fízetés is lesz, de a rossz szájíz bizonyára sokáig megmarad.

Bojtos B.

És mégis mozog?

A végelláthatatlan tél és a vele járó csapadék, különös képen az utóbbi időben, szinte rendszeressé vált nagy mennyiségű esőzések teljesen ellehetetlenítették a határban esedékes mezőgazdasági munkálatok megkezdését. A rengeteg esővíz nem csupán a határban okoz gondot hanem a településünkön belül is. A lapályokban épült házak egyikének-másikjának pincéjében is megjelent a talajvíz, de egy nagyobb méretű beomlást is előidézett a Verbászi utca elejénél. A betonjárda mellett kb. 1 négyzetméternyi nyílás jelezte, hogy lesüllyedt a föld. Belesve a nyíláson az üreg jobb és bal irányba, vagyis a járda és a kocsitól felé terjedt, így a föld felszíne alatt

kialakítva mintegy 8m hosszú és 1,5m széles vermet, gödröt képezett. **Juhász Attilától** a HK Titkárától szerzett információ alapján értesültünk, hogy a községi munkagép igénybevételével felszaggatták az üreg tetejét, kibővítették és megbizonyosodtak, hogy nem folytatódik, vagyis nem egy egykori barlangrendszer szakaszára bukkantak, mint ahogyan azt a szárnyra kelt szóbeszéd által terjesztették. A keletkezett gödröt a HK munkásai betöltötték, így újból biztonsággal lehet használni a járdát és a kocsit is egyaránt Verbászi utcában.

Szukola Béla

"Kicsiny falum, ott születtem én..."

Hiszem azt, hogy legtöbbünket örömmel tölt el egy rég nem látott ismerőssel való találkozás. Ezzel jómagam is így vagyok, különösképpen, ha az illető vidékről, esetleg külföldről érkezett haza. Szeretek velük elbeszélgetni sor-suk alakulásáról, beilleszkedésükről, a gyerekekkel kapcsolatos dolgokról. Talán valahol a tudatalattimban bátraknak, keménykötésűeknek tartom ezeket az embereket, akik bízva a tudásukban, a két karjuk erejében nekivágtak a nagyvilágnak, hogy máshol, az ismeretlenben, egy új környezetben találjanak megélhetést, érvényesülést. Mert hiszem azt, hogy kevésbé a kalandvágy sarkalta őket az otthonuk, a szeretteik elhagyására, mintsem egy élhetőbb élet gyenge reménysugara.

Ilyenkor a húsvéti ünnepek alkalmával, vagy karácsonykor sokan hazalátogatnak, hogy együtt legyenek a családjukkal, még ha rövid időre is. Mindig is lelket melengető érzés töltött el, elérzékenyülést váltott ki a most húsvétkor leköszönő dr. Csete Szemesi István püspökurunk prédikációiba beleszótt szavai, ahogyan üdvözölte a jelenlévőket. Köszöntöm az itt megjelenteket, a vidékről és a távoli országokból érkezetteket. Érezzék jól magukat, mert a házigazda a Mindenható Jézus Krisztus. A jeles egyházi ünnepekre valóban sokan hazalátogatnak úgy vidékről, úgy külföldről is. **Balogh Sándor** a családjával Magyarországról jött haza és ők ilyenkor rendszeresen részt vesznek az ünnepi Istentiszteleten is. Őt és még pár külföldről a húsvéti ünnepekre hazaérkezett Feketicsit kérdeztünk meg a szülőfölddel való kapcsolattartás fontosságáról.

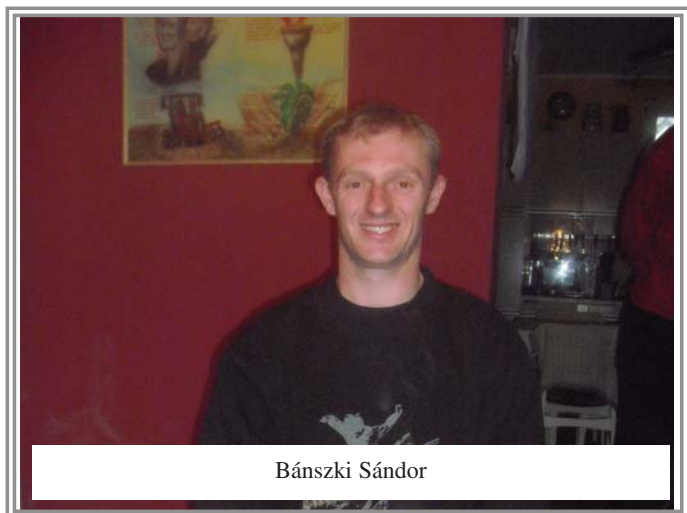
Majoros Zoltán és családja

- Számomra elengedhetetlen, hogy ne jöjjenek haza még ha csak rövid időre is. Pest megyében élünk és amikor lehetőség van rá már jövünk is a feleségemmel és a gyerekekkel. Itthon más a levegő, másképp kel fel még a nap is. Itthon feltöltődünk, energiát merítünk és egy ideig megvagyunk. Ez már olyan, mint amikor az öreg fát átültetik. Nincs maradása, nincs nyugta - mondta Balogh Sándor, akit és családját épp a visszautazás előkészületeiben találtunk. Idejükből egy röpké riportra és egy családi fotózásra futotta a takaros házuk előtt.

Bánszki Sándor Svájc zürichi kantonjából érkezett haza. - Egy éve dolgozok Svájcban, de már nagyon fog a honvágy és minden lehetőséget, szabad időt kihasználók,

hogy hazalátogassak. Az ünnepekre három szabadnapot kaptunk - egy hosszú hétvégét - és, hogy mielőbb itthon legyek már pénteken a munka után kocsiba ültem, hogy az 1200km távot mielőbb megtegyem. Sajnos az idő rövidsége miatt csak egy napot tudok itthon lenni, a másik két ünnepnapot Szent Lőrincen (Hu) az élettársamnál töltöm. A világháló jóvoltából tartom a kapcsolatot a feketicsi rokonsággal, haverokkal, de ennek ellenére a személyes kapcsolatot, az itthonlétet nem tudja pótolni.

Majoros Zoltán 22 éve él és dolgozik Németországban. Ott alapított családot, két gyermeke **Kriszta** és **Péter** is ott született. Az ünnepekre ők is hazalátogattak, amelynek jelentőségéről ők így vélekednek. - Megragadunk minden alkalmat, hogy hazajöjünk. Erre leginkább akkor kerül sor, amikor a gyerekek szünidőt kapnak az iskolában, vagyis évente legalább három alkalommal, karácsonykor, húsvétkor és a nyár folyamán. Ilyenkor felkeressük a Magyarországon élő családtagjainkat is - meséli **Andrea**, Zoltán magyarországi származású felesége. - Számomra is felüdülést jelent egy kis időt eltölteni gyermekeim színhelyén, ahová számos szép emlék fűz. Zoltán mosolyogva tovább fűzte felesége gondolatait. - Mindig nagyon várjuk az iskolai szünidőt, majdnem jobban, mint a gyerekek, hogy hazaruccanjunk. Jó itthon lenni, jólesik amikor valamelyik ismerős rám köszön, vagy visszaint, mert itthon fél falu ismerősnek számít. Ilyesmi nincs Kölnben. Két éve volt az általános iskolai 30 éves találkozónk, az idén pedig a 10-dik osztály 30 éves találkozója készülünk. Erre is szeretnék hazalátogatni,

Bánszki Sándor

Balogh Sándor és családja

hiszen addig jó míg találkozunk, míg láthatjuk egymást felidézve a gondtalan iskola éveket. Rendszeresen haza-

járunk, itt vagyunk itthon. Annak ellenére, hogy odakint tágas, szép kertes házuk van, a szülői házat nagyra értékelem, amelynek eszmei értékét felbecsülhetetlennek tartom.

*Írásunkban három külföldön élő feketicsit szólaltattunk meg, akik egybehangzó véleménye minden bizonnyal kel-
lően tükrözi a többi külföldön élő honfitársunk álláspont-
ját is, miszerint a sors bárhova is vesse az embert, bár-
mily életkörülmény közepette is éljen, a szülőföld, a szülői
ház, az itthon élő szeretteik iránt való ragaszkodást,
szeretetet semmi sem mossa el, semmi sem homályosítja
el. Idegen honban sokat, sokszor a vacsorájukat a saját
könnycseppjeikkel sózzák, erről kevesen tudnak, erről
keveset beszélnek az emberek és igazán ezt csak az érti
meg, aki már ette idegen ország kenyerét, akár e sorokat
rovó krónikás.*

Szukola Béla

Színházi bemutató

Április első hétvégéjének vasárnapján Feketicسن vendégszerepelt a topolyai Mara amatőr színtársulat. Az idei évadban Eörsi Istvántól a Sírő és kakaó című groteszket mutatták be Kálló Béla rendezésében.

S talán nem számít sértőnek, ha közreadjuk, a feketicsiek körében elterjedt véleményt, miszerint a topolyai társulat igen gyakorisággal drámával, groteszkkal rukkol elő,

amely az emberi sanyargatást, kilátástalanságot, az elmúlást s annak különböző megnyilvánulásait tárja a nézők elé. Talán ennek az előítéletnek, a velük szembeni

fenntartások miatt maradt távol az amúgy igen lelkes feketicsi színházlátogató közönség. Ezúttal csapán mintegy ötvenen tapsolták meg a jó kidolgozott, művészi bemutatott előadás 12 fős, évek során jól összekovácsolt társulatot.

Sz.B.

Történelemóra Bácska betelepítéséről

A helyi Kozma Lajos könyvtár és a ME szervezésében folytatódott a téli ismeretterjesztő előadás-sorozat. Április 5-én Nagy Tibor Bácskosúthfalvi történész, pedagógus Bácska betelepítése címmel tartott egy átfogó, szép előadást. Az esős, hideg idő ellenére mintegy 50 érdeklődő jelent meg a feketicsi gyökerekkel rendelkező, szimpatikus történelemtanár előadásán. A megjelentek nagy érdeklődéssel hallgatták az egykori Dél-Magyarország, azon belül is Bácska elnéptelenedését, majd annak újratelepítéseinek próbálkozásait az idők során. Amit minden bizonnyal kevesen tudtunk, hogy

egykoron a népesség tekintetében a többször emlegetett 64 vármegye közül a Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye után a második helyen a Bács-Bodrog vármegye következett.

A mintegy másfél órás előadást - amely egy szellő fuval-lataként repült el - követően a jelenlévők számos kérdést intéztek az előadóhoz, amelyre Nagy Tibor szívesen, készségesen válaszolt is.

Sz.B.

A borrend évfordulója

Az idő múlásával egyre nagyobb teret hódít magának, egyre jobban a figyelem középpontjába kerül a Bácskai Szent György Borrend (BSZGYB). A Topolyán megalakult, ám bácsfeketehegyi székhelyű civil szervezet az idén áprilisban ünnepli fennállásának 8.-ik évfordulóját. Ennek kapcsán kerestük fel Tóth Jánost a borrend nagymesterét.

- Már az ezredfordulót követő időszakban igény mutatkozott egy ilyen jellegű civil szervezet létrehozására. A helyi és a környékbeli borászok egyre gyakrabban találkoztak, szerveztek összejöveteleket és ez mellett gyakran látogat-

tak el határon túlra is, ahol már gyökeret eresztettek a borrendi fesztiválok. Végül 2005-ben hivatalosan is bejegyeztük az egyesületünket. Az út amit az eddigiek során bejárt ez a civil szervezet önmagában is említésre méltó. A határon túli rendezvények szervezői szinte mindig megragadják az alkalmat, hogy vendégeiket látványos és gazdag művelődési programmal fogadják, gasztronómiai elemekkel spékelve, lehetőleg történelmi esemény színhelyén. Ennek szellemében, valamint az a megtiszteltetés kapcsán, hogy az időközben megalakult Szerbiai Borrendek Országos Szövetség évi nagygyűlésének a BSZGYB lehet a házigazdája, a rendezvény színhelyéül a - nagy múltú, ám feledésbe merülő - Bácsi vár területét találtuk megfelelőnek. Ide várjuk Magyarországról a 10-es korridor mentén működő borrendek küldöttségeit, Vajdaságból pedig Szabadkáról, Horgosról, Bajsáról és Versecről várunk vendégeket. A műsorban fellepnek a községiünkben a művelődési egyesületekben tevékenykedő fiatalok, valamint a kisiparral foglalkozó lakosainknak is lehetőség nyílik termékeik bemutatására, áruba bocsátására.

Szukola Béla

GONDOLATOK

Késik a tavasz

Nem mondok újat a bácsfeketehegyi Fecske áprilisi száma olvasóinak amikor az idei tavasz kései érkezéséről fogalmazok meg pár gondolatot. Teszem mindezt annak tudatában, hogy nem vagyok időjós, sem olyan jövőbelátó ember aki bizonyosan tudja mikor érkezik meg és milyen lesz a kikelet, majd pedig ezt követően az idei nyár.

Annyi bizonyos, hogy sokunkat megviselt a borongós, esős – havas, sokszor igen goromba időjárás. Az eső ami tavaly elkerült bennünket, és gazdaságilag megrokkantotta közösségünket most bizony bepótolta a hátralékát, és úgy tűnik, hogy összeért a talajban az idei meg a régebbi nedvesség.

Tanácsstalanok, és tehetetlenek a gazdák, hiszen normális időben ilyenkor már rég elvetették a cukorrépát, és megkezdődött más tavasziak vetése is. Most, április első dekádjában már látszik, hogy a vetéssel a termelők többsége május elsejére fog végezni ami lényegében nem jelent különösebb gondot hiszen

régebben hosszú évtizedeken át ez normális állapotnak számított.

Úgy tűnik, hogy az állam újra becsapta a fölműveseket, hiszen nem kezdődött el a beígért területalapú támogatás kifizetése, az üzemanyag után járó támogatást pedig sok bejegyzett gazdaság nem tudja majd megvalósítani mivel nem lesz pénze a benzinkutakon megelőlegeznie a szintén pénzhiánnyal küzdő államot. Magyarán mondva a számadás azt mutatja, hogy a gazdák hektáronként egyszer majd kapnak 6.000 dinári támogatást és jár még nekik június végéig 3.000 dinár segítség üzemanyag vásárlásra amennyiben május hónapban az állami benzinkúton mintegy 9.000 dinár értékben vásárolnak hektáronként 60 liter gázolajat. Nekem ez úgy tűnik, hogy az állam kölcsönkéri a termelők pénzét, hogy kifizethesse a beígért, törvénnyel szabályozott mértékű támogatást. A gyakorlatban valószínűleg az fog történni,

hogy a termelők jórészenek nem lesz annyi pénze hogy május végéig befektesse üzemanyagba ami azt eredményezi, hogy az államtól nem fogja megkapni a tavaszi munkálatokra beígért támogatás egyharmadát.

Amennyiben ősszel a most rosszul járt termelő már megveszi az esedékes újabb 60 liter üzemanyagot, a végső számadás majd azt mutatja, hogy az idei évben az állam a termelők többségétől ellopta a beharangozott és törvény által garantált támogatás egynegyedét. Ha belegondolunk láttunk már ilyet az elmúlt években is. Valószínűleg ezután is szembesülhetünk majd hasonló turpissággal, hiszen nehezen hihető, hogy az államunk hamarosan kikecmereg a mostani gazdasági helyzetéből.

Mi lesz veled Szerbia Európa nélkül?

Folytatva a témát elmondom hogy március végén, április elején kicsit megrendült a bizalmam Szerbia Európai útjának mihamarabbi eljövételében. A Fecske májusi számában már valószínűleg beszámolhatok arról, hogy miként döntött aktuális államvezetésünk Európával és Koszovóval folytatott egyezkedési folyamat sarkalatos kérdéseiben. Csak reménykedni tudok, hogy győzött a józan ész és Szerbia elindul az Európai úton, lemond arról amivel már nem rendelkezik és a független Koszovóval elindul a megújulás felé. Ez előbb – utóbb azt eredményezi, hogy az Európai unióba társult Szerbia és Koszovó között a schengeni határ egyszer megszünteti a határátkelőket.

Remélem, hogy ezt megelőzően a társulásról szóló tárgyalási folyamat és az elengedhetetlen Szerbiai reformok megkezdésével munkahelyteremtő tőke áramlik országunkba, visszatér és megerősödik a remény, hogy volt értelme kitűrni a most is tartó nemszeretem időket, éveket - évtizedeket.

Rá sem merek gondolni, hogy Szerbia Koszovó miatt rövidebb – hosszabb időre kizárja önmagát Európából, mivel ez azt jelentené, hogy tovább nőne az elszegényedés, felgyorsulna a kivándorlás, újabb menekülthullám érkezhetne az országba Koszovóból, megnőne a szociális elégedetlenség, csökkenne a nemzetek közötti toleranciaszint, egyre élethetlenebbé válna az ország. Bízom benne, hogy ez az idő nem következik be, hiszen még sokan jól emlékszünk az embargós évekre amikor kénytelen – kelletlen, igen drága árat fizetve érte, kitanultuk a túlélés mesterségét.

Erről most csak ennyit, hiszen örök optimistaként bízom abban, hogy hamarosan megáll az ország szekere a lejtőn, és elindulunk az Európa felé vivő úton amely jövőt jelent fiataljainknak az otthonmaradásra, családalapításra, és a gyermekvállalásra.

Határrendezési bonyodalmak

Ebben az írásomban nem a koszosvói, hanem a községünkben zajló határrendezésről szeretném röviden elmondani a véleményemet. Arról nem akarok bővebben szólni, hogy tavalyelőtt, az akkor még a VMSZ által vezetett községi önkormányzatban, az idén ősze terveztük befejezni a bácsfektehegyi határrendezés folyamatát, hogy legyen még félévnyi esélyük a vagyon visszaszármaztatásban érdekelt helybelieknek, hogy értéktelennek tűnő értékpapír helyett visszakapják a közel hat évtizede a családjuktól elrabolt termőföldet.

Erről a lehetőségről most már nem érdemes beszélni, hiszen a határrendezési folyamat az új demokrata - szocialista - kiserészhvényes - régiós községi vezetés tehetetlenségének köszönhetően egyértelműen elhúzódtott, és amennyiben nem történik csoda, vagy törvényváltozás, akkor az igazságos vagyon visszaszármaztatás, Kishegyes településsel ellentétben, ahol már régebben megtörtént a határrendezés, nem fog a tervezett mértékben megvalósulni Bácsfektehegy határában.

A vidékieknek átjátszandó bácsfektehegyi állami földekről

Tudom, hogy a vagyon visszaszármaztatás, és az állami földek bérbeadásának kérdése, látszólag, nem érinti a bácsfektehegyi lakosok jelentős részét, mégis úgy gondolom, hogy megosztom az érintettekkel az erről szóló gondolataimat.

Tudvalevő, hogy a bácsfektehegyi határban mintegy 1250 hektár állami föld van. Három évvel ezelőtt az akkori árverésen a VMSZ vezette községi önkormányzat úgy irányította a dolgokat, hogy elfogadta a helybeli érdekelt gazdák által megbeszélt földbérleti tervet és játékszabályokat ami azt eredményezte, hogy az állami földek kétharmada bácsfektehegyi gazdákhöz került, kevés kivétellel, kikiáltási áron.

Jelenleg úgy áll a helyzet, hogy a jelenlegi demokrata - szocialista - kiserészhvényes - régiós községi vezetés a jószágállományon alapuló törvényes előny jog szándékosan téves alkalmazásával átjátszott a kishegyesi és szikicsi jószágtartóknak mintegy 365 hektár termőföldet, ami a bácsfektehegyi határban levő állami föld harminc százaléka.

Ehhez párosul az a tény is, hogy a mostani községi vezetés, a helyi földbérleti igények és lehetőségek téves felmérése alapján, úgy döntött, hogy felaprózza az állami földeket mivel az eddigi 50 hektárról körülbelül felére tervezi csökkenteni az egyes gazdaságok által kibérelhető állami földet. Úgy gondolom, hogy tudatlanságból, és rosszakaratból ezúttal is kitűnőre vizsgázott a mostani községi vezetés és az ebben szerepet vállaló bácsfektehegyiek, mivel ha figyelemben vesszük azt hogy a földbérlet első körében csak helyben lakó nyugdíjbiztosított termelők pályázhatnak, akkor nagy a valószínűsége annak, hogy Kishegyesen és Bácsfektehegyen is sok állami földre nem lesz érdeklődő, és a következő második

körben már a vidéki pályázók fogják felvenni az árenda árát és elvinni a helybeliek elől a földet.

Figyelembe véve a lehetséges ismert és még ismeretlen tényezőket, úgy számolom könnyen megtörténhet, hogy az idén nyáron esedékes földbérlet alkalmával a nemzedékek óta Bácsfektehegyen élő termelők a Bácsfektehegy határában levő állami termőföldnek talán csak közel egyharmadát kapják meg művelésre az elkövetkező két évre.

Lelke legyen rajta aki ezt így kitalálta.

Pár szó a tordai tornádóról

Húsvétvasárnap késő délutánján romboló erejű tornádó vonult át testvértelepülésünk Torda területének egynegyedén. Három perc alatt a romboló erejű széltelet csér több mint száz lakóházzal dobta le a cserepet, fákat, falakat döntött le, szétszaggatta a vezetőkeket. Ebben a három percben nagy robajjal több mint százezer cserép repült a levegőben, nagykapukat vitt el a szél az utca másik oldalára, bádogtetők repültek száz métereken át, egy udvarban pedig a pótkocsit feltette a szél a másik tetejére. Szerencse volt a szerencsétlenségben, hogy ezt megelőzően jégeső esett és mindenki fedél alá húzódott így, hála Istennek, senki sem sérült meg az ítéletidőben.

A tornádó után zuhogó esőben az eseményt követő pár perc után megmozdult az egész falu, mindenki ment segíteni a károsultaknak és egész éjszaka cserepeztek az emberek a sötét éjszakában, hogy mentsék a menthetőt, megmentse a plafont az átázástól és a beomlástól. Példaértékű volt az összefogás aznap éjjel és az elkövetkező napokban, mindenki segített mindenkin hiszen tudták az emberek, hogy a falun átcikázó tornádó bárki házáat elérhette volna.

Torda és Bácsfektehegy testvértelepülések. Húsvéthétfő délelőttjén Bojtos Bélával falunk tanácselnökével már Tordán voltunk megbeszélni, hogy miben segíthetünk, és erősíteni a hitet hogy van értelme a talpraállásnak, és az összefogásnak.

Példaértékű összefogásról tettek ezúttal is tanúbizonyságot a tordaiak és a községbeliek. Amikor négy nap múlva újra Tordán jártam a számunkra is ismert Ökumenikus szeretetszolgálat budapesti és újvidéki munkatársaival is találkoztam akik szintén segíteni jöttek a faluba.

Nem tudom, és nem is szeretném megélni, hogy szülőfalumat Bácsfektehegyet ilyen vagy hasonló megpróbáltatás érje, de abban biztos vagyok, hogy településünk lakosai ilyen esetben hasonlóképpen cselekednének mint a Tordaiak. Nemzetiségre, és bármilyen más különbözőségekre való tekintet nélkül.

Hiszen másképpen nincs is igazi értelme ittlétünknek, sok gonddal és ritka örömmel tarkított életünknek az őseink által választott szülőföldön, az utáunk jövő magyar utódaink örökségében.

Ötéves a Geronto Szolgálat

A 65 évnél idősebb és a fogyatékkal élő személyek 5 százaléka igényli a szolgáltatást, amely községünkben és Vajdaság még egy községében működik.

Kishegyes község Önkormányzata a szabadkai Caritasszal közösen indította be 2008-ban a házi-betegápolás szolgálatát. Mára a fogyatékkal élők és a 65 évnél idősebb lakosság 5 százaléka tartozik a felhasználók közé, az érintett populáció az összlakosság 22 százalékát képezi a községben. A házi-betegápolás és kísézés munkakörét egy-egy háziasszony végzi településenként, illetve egy egészségügyi nővér jut a község területére. 2010-ben a szolgáltatás falugondnoki szolgálattal egészült ki, így mára mindhárom településen tevékenykedik egy-egy falugondnok. Vajdaságban a községünk három településén kívül még egy helységben működik falugondnok szolgálat – tudtuk meg Kontić Marijától, a községi elnök szociálpolitikai kérdésekkel megbízott tanácsosától.

A Geronto Szolgálat ötéves tevékenységét bemutató prezentáció vetítésekor elhangzott: céljuk minél több felhasználót ellátni, ezáltal a családtagokat is mentesíteni, másrészt pedig kimozdítani a felhasználókat a megszokott hétköznapiakból. *„Kishegyesen mára a könyvtárakkal is együttműködünk. Megbeszélést folytatunk a másik két településen is a könyvtárak vezetőivel. Készítettünk egy felmérést, s ennek alapján voltak akiket elszállítottunk a könyvtárba, míg másokhoz könyveket juttat-*

tunk el, az általuk kért műfaji kategóriákban. Jelenleg egy fiú pár felhasználónkhoz kijár felolvasni, ezáltal is világot visz be az adott otthonba” – nyilatkozta Zsidai Erzsébet, a Nők Kishegyesi Fórumának elnöke.

2012 májusától bevezették a hétvégi ügyeket is, hiszen a tapasztalat azt mutatta, hogy a gondok esténként és hétvégén jelentkeznek az idős, beteg személyeknél.

Ricz Gábor, a Caritas koordinátora sikersztoriként tekint vissza az elmúlt öt év munkájára. *„A háziápolás nem volt hagyományos szociális szolgáltatás a térségben, ezért volt egy bizonyos félelem az emberekben, amit a munkánkkal sikerült eloszlatnunk. Támogatóink komoly donátorok, mint a BCIF, az illetékes minisztérium és tartományi titkárság, akik szakértő szemmel elemzik a projektumainkat, másrészt a másik oldalon egy kemény pénzügyi menedzsment is áll. Az elmúlt öt év arról tanúskodik, hogy ezek a szolgáltatások megállták a helyüket.”*

Az eseményen az is elhangzott, hogy hamarosan kezdetét veszi a Női Fórumnak a kecskeméti Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületével és a horgosi Észak-bácskai Homokháti Kistérség Településfejlesztési Egyesületével elnyert közös IPA-pályázatának megvalósítása, vagyis a kishegyesi és horgosi gyakorlat megismertetése Vajdaság számos településén.

sza

Betyár élet, betyár világ

Bácsfeketehegyen megtelt a Kultúrotthon emeleti terme, sokan kíváncsiak voltak **Nagy Tibor**, történész Betyár élet betyár világ c. előadására. A jól felépített beszámoló négy, a többi közül kiemelkedő betyár életén keresztül mutatta be a betyárság történetét, jellemzőit, milliójét. Nagy elmondta, hogy még a legismertebb magyar betyár Rózsa Sándor is kapcabetyárként kezdte a pályafutását, s lassanként lépkedett - ma így mondanánk - a ranglétrán, mire futóbetyárként tartották számon. A futó a betyárok krémje nem lop mást csak lovat, marhát és pénzt. A betyárság kezdeteiről megtudhatta a közönség, hogy szilaj pásztorokból lettek a későbbi betyárok, és az elsők a hegyvidékről a Bakony környékéről származtak. Koruk a 18. század második fele és a 19. század vége közé tehető.

A legtöbben közülük rövid időt éltek meg, jobbik esetben elérték a 30. életévüket. Így habár meghaladta a 30. évét, de fiatalon hunyt el Angyal Bandi. Élt 1760?-1806 között. Becsületes neve Szentmártoni Ódri András volt, ebből is látszik, hogy nemes emberről volt szó, aki hat nyelven beszélt, kivételes műveltséggel rendelkezett. A Felvidéken született, de a mi vidékünkön is megfordult. Többször perbe fogták, és volt börtönben is, de miután megszökött, másodjára már nem sikerült elkapni.

Másodikként a történész Zöld Marciról beszélt, aki 26 évet élt, ebből kifolyólag nem volt ideje sokáig betyárkodni. Nevéhez fűződik, hogy először alapított betyárbandát, amelynek Becskereki Peti és Kapus Misa voltak az állandó tagjai. Regényekben jelenik meg alakja, életútjával komoly irodalmárok is foglalkoztak. Soborban született a harmadik kiemelt Sobri Jóska, becsületes nevén Papp József. Sobri kiemelkedett a betyárok közül, mert az első volt, akinek komoly, gyakran húsz fő feletti bandája volt. Negyedikként a betyárok királyaként számon tartott Rózsa Sándorral foglalkozott a beszámolójában, aki betyárdinasztiából származott, így nem csoda hogyha fel is akart hagyni ezzel az életformával, mindannyiszor visszaesett, hiszen vérébe ivódott a betyárság. Nagy Tibor, történész előadásában rámutatott arra, hogy a kellő időben a betyárok a haza szolgálatába tudtak állni, hiszen a szabadságharc idején 286 fős sereg jelentkezett Damjanics Jánosnál szolgálatra. *“A betyárkirály sírja jelképezi egyebek mellett azt is, hogy*

vele együtt sírba szállt a betyárság. Ez a kor örökre és visszavonhatatlanul véget ért, lezárult mint a magyar történelemnek egy fázisa. Legyünk büszkéek erre a korszakra, mert valahol magyar emberekről szólt, akik az adott pillanatban a maguk egyszerű, néha kemény, véres, nem mindig igazságos és egyenes módján, de megpróbáltak kiállni a hazáért, a népért, és azt mondhatjuk, hogy többségük becsülettel megtette. Tőlük sokkal jobban szituált emberek fele ennyit nem tettek. Ha tettek volna, akkor ma lehet, hogy nem itt tartanánk, ahol tartunk.”

Az előadásban közreműködött Farkas Beatrix, aki betyárballadát olvasott fel, valamint az Árvalányhaj tamburazenekar kíséretében Török Noémi betyárdalokat énekelt.

sza

KÁBITÓSZEREK

A sebészet korszerű fejlődésének kezdetét, a műtéti narkózis és anesztézia jelentette. A különböző fájdalmak csillapítása régóta természetes és humanista törekvése az emberiségnek. Bár ősidők óta használták az ópiumot, e szerek hatása nem volt kielégítő. Sertürner német gyógyszerész, felfedezi a morfint, a szenvedő emberek áldásos gyógyszerét. Az ópium készítményeknek megbízhatatlan hatásuk volt. / Az ópium a mák éretlen toktermésének bemetszésekor kicsorduló tejnedv/. A tudós gyógyszerésznek sikerült kristályos alakban kinyerni a származékot. Azonban már ő is megmondta, hogy a morfin erős mérge, de a híg morfin oldat erős fájdalomcsillapító. Nagy szolgálatot tett az 1831-ben kolerajárvány fellángolásával tett megállapítása – az önmagát tovább szaporító, vagy előállító lények-. /Bácsfeketehegyen 1836-ban szedte áldozatát a nyári hónapokban/. Később felfedezték a morfin injekciós fecskendővel történő adagolását. Igazán a háborúk idején kezdték kiterjedten alkalmazni a sebesültek ellátásánál a morfint, és ekkortól beszélhetünk a hozzászokás, a morfinizmus- kialakulásáról is. Magyar viszonyok között meg kell említeni Kabay János nevét, akinek sikerült olyan üzemi eljárást kidolgoznia, amellyel a száraz, kicsépeelt mákszalmából állított elő morfint. Ezzel az eljárással Kabay világhírnévre tett szert. /ALKALOIDA/ gyár. A morfin alkalmazásának nagy hátránya a hozzászokás veszélye. Ezért csak bizonyos meghatározott esetekben indokolt a használata. Ilyenek a rosszul gyógyuló daganatok, súlyos égési sebek, sérülések okozta fájdalom, infarktus, sokk, vesegörcsök... Indokolatlan alkalmazásának szigorú ellenőrzéssel vetnek gátat, ennek ellenére a világon sok szerencsétlen ember hódol a

kábítószer élvezetnek.

Az illegális kábítószerélvezet elsőrendű jogvédelemforrás az üzerek, a közvetítők számára. Manapság a legelterjedtebb kábítószer jelen vannak környezetünkben is. A legismertebbek-

-LSD /Lizergsav dietilamid/ egy erőteljes hatású a természetben előforduló anyagból kémiai úton előállított hallucinogén hatású alkaloid.

-HEROIN /diacetyl-morfin/*egy veszélyes kábítószer, általában intravénásan alkalmazzák, az ópium finomított, és módosított változata. Napjainkban, legnagyobb mennyiségben Afganisztánban termesztik a heroin alapanyagául szolgáló mákot. Függségének

hatalma, és vágya igen nagy.

-KOKAIN Helyi érzéstelenítő gyógyszer, valamint kábítószer. Anyagát a dél-amerikai kokacserje leveléből vonják ki.

-EXTASY. Szintetizálása véletlenszerűen történt 1913-ban Németországban. A feketepiacon rendszerint préselt tabletták vagy kapszulák formájában lehet hozzájutni.

-MARIHUANA. Növényét a kender az ókori Kínában is ismerték. Orvosi célokra hasznosították. Európában főleg fájdalomcsillapításra, az USA-ban idegnyugtatóként nyert alkalmazást. Ez a leggyakrabban használt tiltott szer. Fogyasztása általában cigarettává sodorva, vagy pipában égetve szívják. Légutakon jutva be a szervezetbe nagyon gyorsan felszívódik, hatására az ember egy álmvilágban érzi magát, de van, akire depresszív hatás van...

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

A székrekedés és gyógyszerei

Ritka formáit kizárva, tipikus civilizációs megbetegedésnek nevezhető a renyhe belek szindrómája, vagy népies nyelven a székrekedés. Népbetegséggé is azért nőhet ki magát, mert mindannyian ki vagyunk szolgáltatva a civilizációs ártalmaknak, éljünk bár városban vagy falusi közösségben. Nagyonbízott csak alkalmakként szenvedjük meg a száraz, bekeményedett székletet, közösségi életünk egyharmadánál azonban ez a kínos jelenség állandósul, ami orvosi értelemben azt jelenti, hogy hosszabb időn, hónapokon, éveken át a betegnek hente háromtól kevesebb alkalommal van széklete, s a beszáradt széklet fájdalmat okoz. Szinte gyermekkorunk óta belénk rögződik a szégyen akár a széklet említésére is, s a kényszeredett visszatartás is állandó kísérőnké válik. Ez a természetellenes körülmény szüli a későbbi életre szóló betegség nagy hányadát. Rendezzük úgy életkörülményeinket, hogy bármi áron, kezdve a gyermekkortól, ne kelljen elfojtani 60 perctől tovább a természetes székelési ingert. Amilyen természetes és szükséges ingerként elfogadjuk a köhögést, tüsszentést, legalább akkora odafigyeléssel igyekezzünk időt és helyet biztosítani a székelési ingernek is. Az emésztőszerveink autonóm idegrendszere, amelynek feladata testünk épségének védelme, akarattunktól független dolgozik, teszi a dolgát, de minden alkalommal gyöngül és károsul reflex-mechanizmusa, ha elfojtva a háttérbe szorítjuk. Ha elejét vesszük a civilizációs ártalmaknak, nemcsak a renyhe belek egész életünket kísérő kínos tüneteitől, de több kellemetlen, mellérendelt betegségtől is mentesek leszünk: az aranyér, a fájdalom és nehezen gyógyítható végbél berepedés, a vastagbél izomrostjainak gyengülése és a felpuffadás, a váratlan fellépő bélgörcsök, és megannyi más kellemetlen bélbetegség mind attól erednek, hogy nem testünk jelzéseire, hanem a környezetünkben kialakult hamis normákra figyelünk. Bélrendszerünk, - mint említettem - önállóan dolgozik, akarattunktól és tudattunktól függetlenül 24-36 óra alatt átdolgozza a bevitt táplálékot. A modern életmód azonban akaratlanul is rákényszerít a többoldalú aktív besegítésre részünkről, amelynek fókuszpontjából a táplálékunkat kiegészítő ballasztanyagok (zöldség, gyümölcs, korpa) tudatos hozzáadását, a napi 1,5-2 liter folyadékbevitelt, és a bélserkentő napi mozgást nem hagyhatjuk ki. Érdekes megfigyelni, hogy ugyanazok az anyagok, amelyekkel a székrekedést megelőzhető, egyben a már kialakult betegség természetes és elsődleges gyógymódjait is képviselik. Ez a fontos elv legyen mindig a szemünk előtt: nagyon sok betegség a korai stádiumban teljességében orvosolható azokkal a természetes módszerekkel, amelyek a kór megelőzésére is ajánlottak; nem kell azonnal a házi-patika tablettái után nyúlni.

Kezelés. A székrekedés a fiatalkori elhibázott életvi-

tel miatt, évtizedekig gondot okozhat sokunknak, olyan gondot, ami minél tovább tart, annál nehezebben helyrehozható. Igaz, a hajlamossági tényező is közrejátszik, de korántsem olyan mértékben, mint gondoltuk. Idős korban sokkal, kétszer gyakoribb ez a krónikus forma, mivel az idős ember kevésbé észleli a szomjúságot. Ajánlatos emiatt a gyógyszert egy korty helyett, egy pohár vízzel lenyelni. Ha beáll a hosszantartó székrekedés, és orvosunk kizárta a belek szervi elváltozásait, (bél-szűkület, bél tumor, gyulladásozók) nincs más tenni, hozzá kell nyúlni az orvostudomány által kínált hashajtó szerekhez. Nagyon oda kell figyel-nünk, mit kérünk a patikában: a végsőig kerüljük, illetve ritkán alkalmazzuk a függőséget okozó hashajtókat. Ne szalasszuk el az esélyt a természetes hashajtók kipróbálására sem, amelyeknek csupán felsorolására vállalkozok, hiszen gyakorta írják róla az egészségügyi portálok: az aszalt szilva, a savanyú káposztalé, a zabpehely, a müzli, alma- és gyümölcs-tabletták, a tejsavó és megannyi más természetes szer áll rendelkezésre. Bár a hashajtók nagyrészt vény nélkül kaphatók, használjuk azokat, amelyek nem okoznak függőséget: a parafinolaj, a magnézium tartalmú ásványvizek, a székletlágyító végbélkúpok, a szappanos beöntés legyenek az első vonalban.

Felhívnám azonban betegeink figyelmét – és ez írásomnak az apropója- egy olyan hashajtóra, amit sokáig csak operáció előtt, a kórházban hasznosíthatunk: generikus nevén a makrogol, egy ozmotikus hashajtó, mára pedig italpor formájában is kapható szabad eladásban. Nem szívódik fel a bélben, ozmotikus hatása folytán megpuhítja a már beszáradt székletet, amely fájdalom nélkül teljességében ürül. A hatás, mint a természetes székletürítésnél, egy-két nap után jelentkezik. Felpuffadásra nem kerül sor, függőséget nem okoz, így a szer jól tolerálható. Értékesítése a gyártótól függően más-más név alatt fut: Portalak, SoftLax, Miralax, Glycoprep, Movicol. Rövidebb távon ajánlható (8-10 napig) még a nátrium pikoszulfát, (Guttalax, Na pikoszulfát) és a bisacodyl (Dulcolax, Panlax), amelyek enyhe görcsök kíséretében 6-8 óra elteltével hatásosak és komolyabb egészségkárosító hatásuk nincs.

Dr. Kerekes József, az
intenzív terápia ny. főorvosa

****MIT, MIVEL?***

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

Tavaszi főzelék (finomfőzelék)

Hozzávalók

4 zsenge (30 dkg) sárgarépa (idényen kívül fagyasztott répakocka is lehet)
5 dkg vaj
1 zsenge (30 dkg) karalábé
40 dkg frissen kifejtett zöldborsó (idényen kívül fagyasztott is lehet)
1 kiskanál só
1 kiskanál kristálycukor
1 nagy csokor petrezselyem
2 csapott evőkanál finomliszt
6 dl tej

Elkészítés módja

1. A sárgarépát és a karalábét megtisztítjuk, 1-1,5 centis kockákra vágjuk; ha a répa kisebb, akkor csak félkarikákra vágjuk. A vajat egy lábasban fölolvasszjuk, a répát ráadjuk, és kevergetve 4-5 percig pároljuk. Ekkor adjuk hozzá a karalábét és vele együtt a zöldborsót is. Megsózzuk, a cukorral ízesítjük, és lefödve, kis lángon, saját levében 10-12 percig pároljuk, ezalatt az összes zöldség éppen puha lesz. Közben többször megkeverjük, ha kell, egy kevés vizet is öntünk alá, nehogy lekapjon, de a végére hagyjuk, hogy a leve elfőjön, azaz zsírjára süljön.

2. Ezután a fölaprított petrezselyemmel és a liszttel megszórjuk. Éppen csak 1 percig pirítjuk, — igazából nem szabad, hogy színt kapjon —, majd a tejet ráöntjük. Kevergetve 3-4 percig forraljuk, ezalatt a leve mártásszerűen besűrűsödik. Ha kell, utána ízesítjük.

Recepthez fűződő történet, jó tanács.

Só helyett ételízesítő porral is készülhet. A karalábé mellett vagy helyett apró rózsáira szedett karfiolt, brokkolit, morzsolt kukoricát, zöldbabot, cikkekre vágott gombát stb. is használhatunk hozzá. Fagyasztott zöldségkeverékből is főzhetjük.

Készíthetjük úgy is, hogy a zöldséget víz és tej keverékében ízesítve megfőzzük, végül levét tejes habarással (tejből simára kevert liszttel) sűrítjük. Gazdagíthatjuk főzőtejszínnel is.

forrás: www.mesterszakacs.eu
szerk.

FECSKETOLL

AZ EMBER

Kietlen utak baktató lélekvádora az ember. Fagyos szelek uralkod- nak egész életén, fázós kegyetlenséggel átjárják a testét. Ujjai jéghideg érintése, didergős érzéseket fest az arc rezdületlen izmainak felületére. Útjai mentén összedőlt kártyavárak, építő elemei porrá vál- nak.	Nincs összeköttetés, nincs harmónia, csak felületes válaszok, melyek a létezését nem igazolják. Hiába való a kérdés, hogyan az ember miért van? A felelet: mert teremtett, hogy legyen. Mit akar? Mindent, mit akarni lehet. Van-e célja? Nem élhet cél nélkül, de sokszor bolyong céltalan. Mennyit ér? Sokat, ha saját hasznára tehet.	Miért szeret? Hogy megismerje mi a szeretet. Hogyan gyűlöl? Gyilkolni is képes. Mit tesz? Nem tehet sokat. Csak van, akarva akarat- lanul, baktat az élet kietlen útjain, örökös félelemben, gyászba burkolódzva, az örömet mind kevésbé ismerve, LÉTEZIK, de ez már nem igen hasonlít az életre.
---	--	--

Bácsi (Vajda) Sára

ILYEN AZ ÉLET

Minden mi nemessé teszi fajunk,
oly könnyedén eldobjuk magunk-
tól.
Oly gyorsan levetkőzzük a kultúra
láncait,
minden erény semmivé válik.

Bárhová nézel, ámulva látod,
hogyan temessük emberségünket.
Hidegen hagy mindenkit a
nyomor, a bánat.
Immár mindenki a pénz rabszolgá-
ja.

Nem tudjuk mi fontos igazán,
nem számít már semmi nekünk,

csak valahogy túléljük a jelent,
a holnap számunkra semmit se tar-
totat.

Minden ember joga az élet,
mégis oly sokan lábbal tiporják e
jogot.
Oly nehéz mikor látod a megalá-
zottakat,
mégis úgy érzed harcolni nem
érdemes.

Ilyen az élet, ezt tartsa a mondás:
a gyengét eltapossák,
az erős megmarad.

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK Újszülöttek

Kuzman Predrag és Bojana kislányuk
Dunja
Krasnići Redep és Jasmina kislányuk
Sehide

Elhunytak

Vučković N. Miloš március 6, 55
évében
Bácsi Lajos március 20, 85 évében
Molnár Dezső március 27, 55
évében
Bede Magdolna szül. Nacsá
Magdolna március 27, 81 évében
Szebenyi György március 29, 81
évében
Papp Tamás április 1, 77 évében
Dutina N. Terezija szül. Salajević
április 5, 80 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehely, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtós Béla, Bertók Z. Tatjana, Hajvert Lódi Andrea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Molnár Károly, Nagy Zita, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szabó Andrea, Szukola Béla, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2013. április.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehelyi hírújság / szerkesztő Bácsi Róbert
- 1. évf., sz. (2004) - Bácsfeketehely: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. - Illusz.: 30 cm

Meséno.
ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

